

תשורה

משמחת נישואין

של

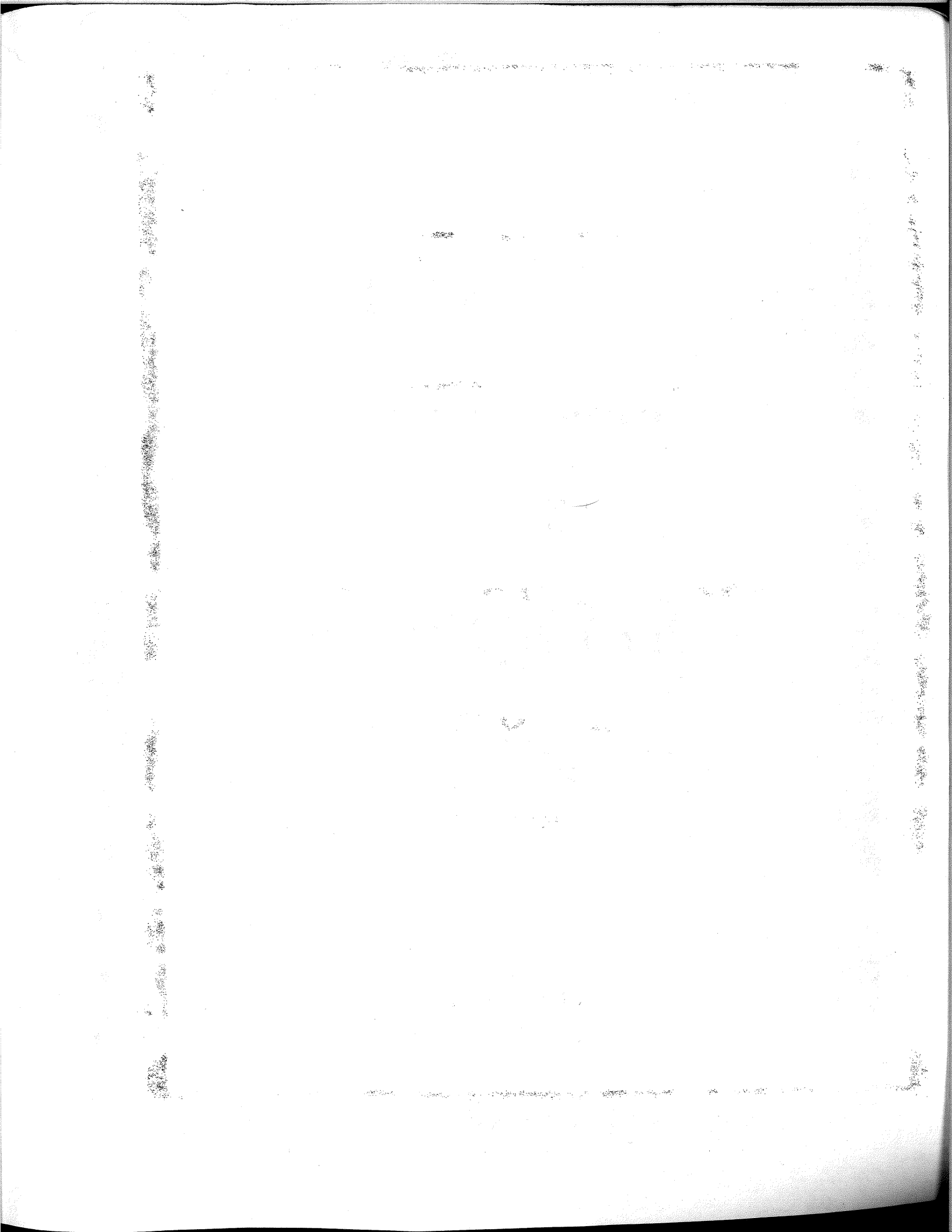
לוי ועלקא רחל

קאגאן

הפעה

יום חמישי, י"ד תמוז

הי' תהא שנת נפלאות דגולות

במוצאי יום הבהיר י"א ניסן התשל"ד, לאחר החתונות, נכנס אביו של החתן הר"מ קאגאן שי
ל"יחידות" לחדרו הקי של כ"ק אדמו"ר הכ"מ, ומסר "מתנה" (מהשלוחים בדיטראיט מישיגאן) - שבעה
כרכים הראשונים של הספר "מחשבת השבוע" ("A THOUGHT FOR THE WEEK" בשפה האנגלית), בצירוף עוד
שבע כרכים של הספר כמו שיצא לאור מתורגם בז' שפות שונות - כל הי"ד כרכים בקופסא מיוחדת
(ראה בתמונה למטה - וכ"ק אדמו"ר הכ"מ מסתכל עליו) שנעשה בציור של "ספר" רחב. ואז הואיל כ"ק
אדמו"ר הכ"מ לברך (בין השאר): הספר נקרא "מחשבת השבוע" - "ויהי רצון אז עס זאל אראפקומען פון

מחשבה אין דיבור און פון דיבור אין מעשה".

ז' ניסן ה'תשמ"ט. בדרכו מחדרו הק' לביהמ"ד לתפילת ערבית - נעמד כ"ק אדמו"ר הכ"מ
ובירד "מזל טוב" לחתן-כלה ולחוריהם שנכנסו אז מהחופה - הרח"ת ר' חנוך שאול שי" עם
זוגתו מרת חנה שתחי' קאגאן בת הרח"ח ר' יצחק שפרינגר

מכתב ברכה על בואו בקשרי השידוכין של סב החתן הר"ר יוסף אברהם קאגאן ז"ל - משיק
אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע, מייח אדר ב' תרצ"ח [יצויין, ששיק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע שחה באותו

RABBI I. SCHNEERSOHN
OF LUBAWITZ זמן בפאריז]

יוסף יצחק שניאורסאהן
ליובאוויטש

ב"ה
יה אדר ב' צ"ה.
פאריז.

אל התלמיד הנכבד בעל
כדור טובה בר יוסף
אברהם שי'.

שלום וברכה.
בפענה על טכתו הכותיק כקסוף"ה עכ"ב
ב"ג ה' למז"ס הנני לברכו בברכה כז"ס כז"ס
טהי' בגדא כבא, וטהי' ההתנה למז"ס בטעה
טובה וטובלתה בטכיות וברוחניותה.

הדו"ש ומברכו,

2361

RABBI I. SCHNEERSOHN
OF LUBAWITZ

יוסף יצחק שניאורסאהן
ליובאוויטש

ב"ה ה' חסון הרצ"ט.
אטעזעק.

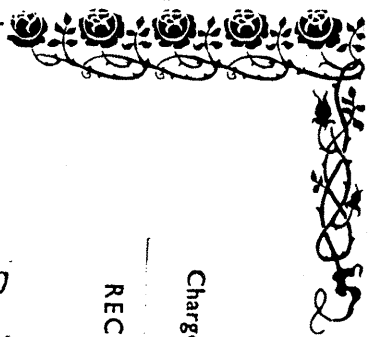
ידידי התלמיד הנכבד מזה"ר
יוסף אברהם שי'

שלום וברכה,

בזה הנני לברכו בברכה כז"ס ליום התונחו
את ב"נ ה' למז"ס מו"ס יהן השי"ת טהי' בטעה טובה
ומצלחת ויבנו בית בישראל על יסודי התורה והמצוה,
ויעזרהו השי"ת להטהדר בפרנסה טובה בהרחבה ובמנוחה
מחך החזקות ברכי החסידות והחסידים וכביעות עתים
לחורה,

הדו"ש ומברכו

מכתב הברכה משיק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע לנישואי סב החתן הר"א קאגאן ז"ל

Charges to pay

RECEIVED s. d.

12.50

m

POST OFFICE TELEGRAM

Prefix. Time handed in. Office of Origin and Service Instructions. Words.

1770 1211 23 PARIS 7

To

OFFICE STAMP
FIN B.O.
23 JUNE 39
N.A.

No.

KAGANRUB LONDON =

MASOL'OM BROCHO HRUBO = RABBY CHNEERSON *

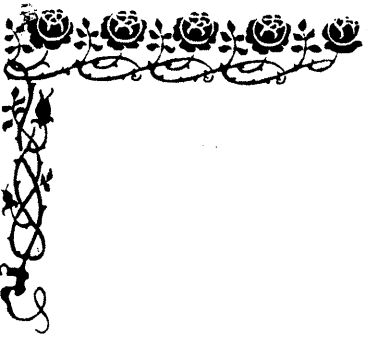
CT MASOL'OM BROCHO HRUBO = RABBY CHNEERSON *

at office of delivery. Other enquiries should be accompanied by this form and, if possible, the envelope.

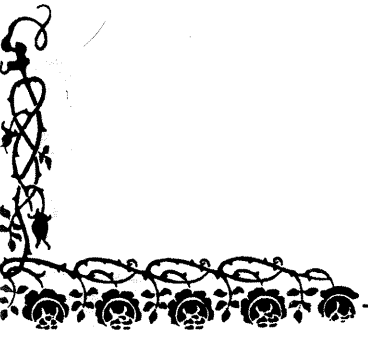
form

B or C

1770

מברק ברכה מאת ר"ק אדמו"ר ה"י, שגשגה מלאה ללונדון, לנישואי סב החתן הרה"א קאגאן ז"ל עם - תבלתי"ס - ב"ג מרת רבקה אסתר (למשפחת רובין) שרת"ל, תמוז תרצ"ט. וולחיק (נכתבה במילות אנגליות): "קאגאן-רובין" לונדון. מול טוב ברכה מרובה = רב שניאורסאהר"ן [מעניין, כי שני נמים לאחרי-מכן הגיע מברק נוסף בנוסח זה "מול טוב שניאורסאהר"ן].

רודסקי - מאנטרעאל
RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
Hyacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, כה' סיון תשל"ג
ברוקלין, נ. י.

האברך הו"ח אי"א נו"ג וכו'
פנה' אפרים גרשון שי'
וב"ג תי'

שלום וברכה!

במענה על ההודעה מקביעות זמן חתונתם
ליום שו' תמוז הבע"ל,

הנני בזה להביע ברכתי ברכת מזל טוב
מזל טוב ושתי' בשעה טובה ופוצחת ויבנו
בית בישראל בנין עדי עד על יסודי התורה
והמצוה כפי שהם מוארים במאור שבתורה זוהי
תורת החסידות.

בברכת מזל טוב
מזל טוב

מכתב חברכה לנישואי הורי חכלה שיחיו

רודסקי - מונטרעאל

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
Hyacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסמעקן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

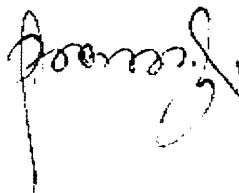
ב"ה, ד' חמוז חשל"ד
ברוקלין, נ.י.

הו"ת אי"א נו"נ וכו'
מוה' אפרים גרשון שי'

שלום וברכה!

במענה על ההודעה אודות מצב זוג' חי,

השי"ת ימלא ימי הריונה כשורה ובנקל
וחלד זחור"ק בעתה ובזמנה כשורה ובקל.

בברכה

מהנכון שיבדקו התפלין וכן המזוזות
בדירתם-באם לא נבדקו בי"ב חודש האחרונים-
שתהיינה כולן כשירות כדין.

מכתב ברכה אודות (וטרם ל)חולדתה של הכלה, מרת עלקא רחל שתחי

כגן - אוק פארק

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
Hyacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן

ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

ב"ה, ג' מ"ח תשל"א
ברוקלין, נ.י.

הר"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ
מוה' יצחק מאיר שי'

שלום וברכה!

במענה על הודעתו אשר נולד להם בן
למזל טוב,

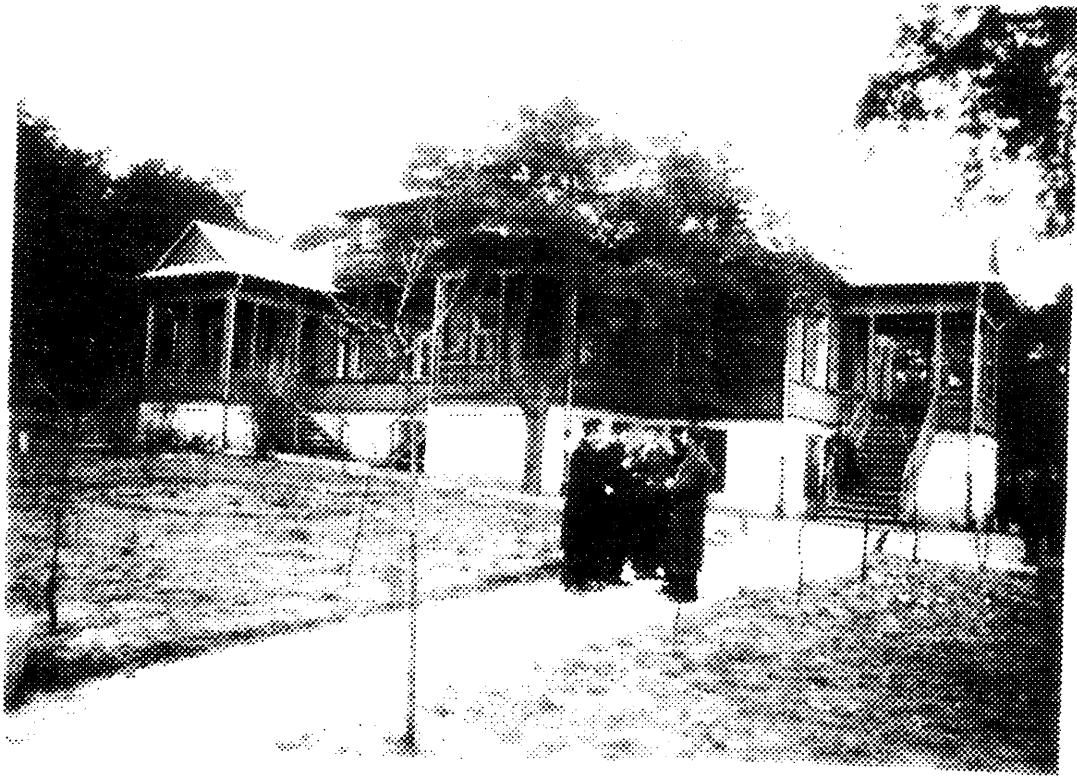
הנה יה"ר מהשי"ת שיכניסוהו לבריתו
של אברהם אבינו, וכשם שיכניסוהו לברית כן
יכניסוהו לתורה ולחופה ולמעשים טובים,
ויגדלו ביחד עם זוג' חי' מתוך הרחבה.

בברכה מזל טוב

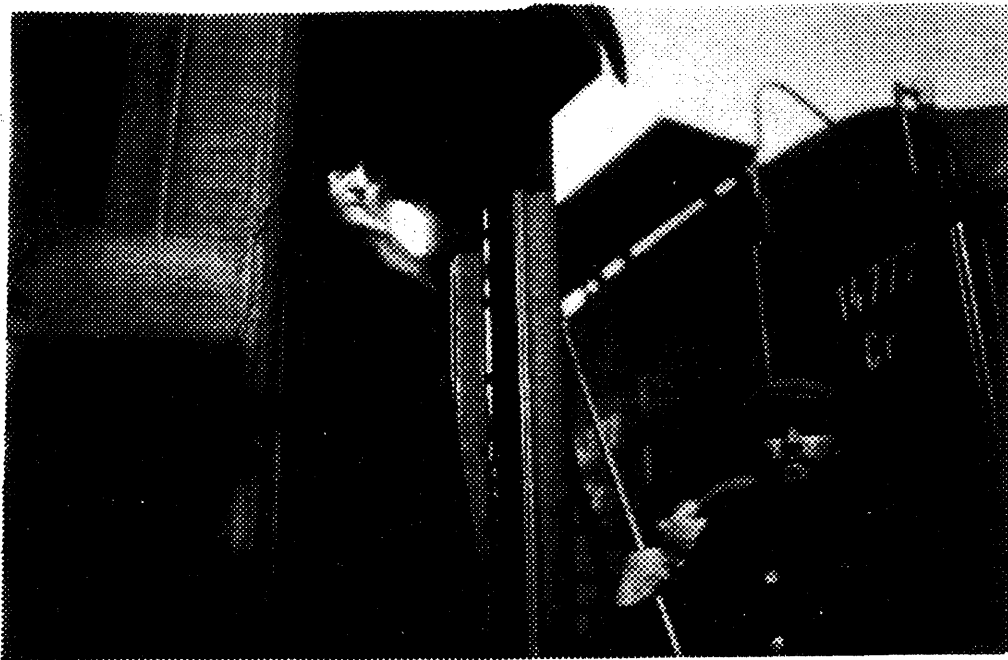
מכתב ברכה לחולדת חתן לוי שי

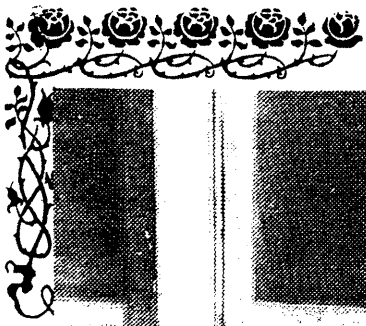
סבא של החתן - הר"ר יוסף אברהם קאגאן ע"ה - במשרדו בישיבת תומכי תמימים
ליובאוויטש - אטוואצק - שם עבד בתור מזכיר של הישיבה

בנין הישיבה - תומכי תמימים ליובאוויטש - באטוואצק

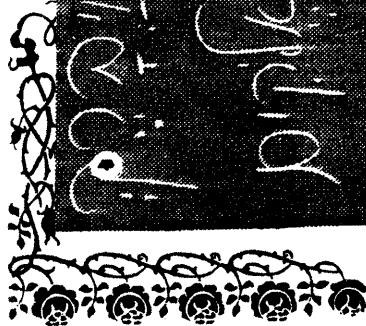

שתי תמונות מכ"ק אדמור"ר מחורי"צ ג"ע בהגיעו לעיר אטוואצק (פרסום ראשון)

סב החתן, התמים ר' אברהם מנחם נעקען ז"ל בתקופה שעבד כמלמד בישיבת תומכי

תמימים ליובאוויטש מונטרעאל (פארק עוו.) בשנות תשי"ט - תשי"ט

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubovitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213

Hyacinth 3-9250

מחזם מענדל שניאורסאהן

ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי

ברוקלין, נ. י.

By the Grace of G-d
Erev-Shabbos Parshas
Achrei Kedoshim, 5734
Brooklyn, N. Y.

To All Participants in the
Institute for Brides and Grooms
Oak Park, Michigan

Blessing and Greeting:

I was pleased to be informed about the resumption of your annual series of lectures on the basic Jewish concepts affecting brides and grooms. May G-d grant that the sessions should be carried out with the utmost Hatzlocho and effectiveness.

In accordance with the old Jewish custom to relate current events to the weekly Sedra, we are now reading in the Torah about the concept of holiness. Indeed, the Sedra Kedoshim begins with the Divine command, "You shall be holy, for I, G-d your G-d, am holy." This clearly brings out the point of what is expected of Jews, namely, to advance on the road of holiness to such an extent as to attain such a high level of holiness which is almost like G-d's Holiness. At the same time, these very words also explain how it is possible for a human being to attain such a high level of holiness. The answer is, "For I, G-d your G-d, am holy." In other words, it is of G-d's Holiness that you partake, and what makes it possible is that every Jew has a soul which is "actually a part of G-dliness Above."

Such holiness is attained through the observance of the holy Mitzvoth in general, as explained in the Tanya (ch. 46). But it is particularly connected with the Mitzvo of Taharas Hamishpocho, the purity and holiness of the Jewish family, as can also be deduced from the commentaries of our Sages on the said verse.

While, no doubt, these concepts will surely be fully discussed at your sessions, you will of course put the proper emphasis on the actual observance of the Mitzvoth, in accordance with the principle of our Sages that the "essential thing is the deed."

With blessing for Hatzlocho
and good tidings in all
above

M. Schneerson

מיד לאחרי חתונתה (בשנת תשכ"ה) יסדה אם החתן - ביחד עם עוד עסקניות - "מכון
לחתנים וכלות" בעיר מאנטרעאל, ואח"כ סניף בדיטראיט (שם נסעו ל"שליחות"). המכון זכה
לאותות חיבה מכ"ק אדמו"ר הכ"מ, ולמכתבי ברכה ממנו וכו'

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, ט' אלול, ה'תשכ"ז
ברוקלין, נ. י.

פרויען קאמיטעט פאר חתנים און כלות
אין דעטראיט, מיט.

ה' עליהן תחיינה

ברכה ושלום!

איך בין געווען צופרידן צו באקומען דעם כאריכט וועגן
אייערע שטיקייטן במשך פון דעם פארגאנגענעם זמן.

השם יתברך זאל מצליח זיין אייער ארבעט אין א שטייגענדער
מאס, און אייערע החלטות צו פארשטארקן און אויסברייטערן אייער
פראגראם אין דער צוקונפט וועט זיכער אויך פארגרעסערן די הצלחה.

בפרט אז מיר געפינען זיך יעצט אין די טעג פון אלול,
וועלכע זיינען ספעציעלע סגולה-טעג אלס צוגרייטונג צום נייען
יאר, הבא עלינו ועל כל ישראל לטובה, וואס די גינסטיקייט פון
די דאזיגע טעג איז דערקלערט געווארן דורך דעם אלטען רבי'ן
מיט דעם משל פון "מלך בשדה" - ווען א קעניג גייט ארויס אין
פעלד און יעדער איינער וואס וויל קען ארויסגיין באגעגענען דעם
קעניג, און דער קעניג נעמט יעדן איינעם אויף מיט א ספעציעלע
פריינסלעכקייט און צופרידנקייט.

דער זכות פון דער ארבעט וועט זיכער ביישטיין אלע
אנטיילנעמער און ברענגען יעדער איינער פון אייך א צוגאב
ג-שלעכע ברכות אין אלעס אין וואס מ'נויטיגט זיך, און בפרט
צו די וועלכע ווערן דערמאנט אין אייער בריוו.

בברכה לכתיבה וחתימה טובה
לשנה טובה ומתוקה

נעלקען-ברוקלין

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן

ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, ה' אייר תשכ"ב
ברוקלין

רחל תחי'

ברכה ושלום!

איך בין געווען צופרידען צו
באקומען דיין בריף פון פדן ב' אייר מיט דאס
בייגעלייגטע, אין וועלכען דו שרייבסט וועגען
דיין לערנען און אויך פון דיין עבודה בקדש
חינוך פון אידישע קינדער, המקרב לבן לאבינו
שבשמים.

השי"ח זאל העלפען אז דו זאלסט
טאן אין דאס אויבען געזאגטע בשמחה ובטוב לבב
און אין א וועג פון מוסיף והולך.

און דאס וועט צוגעבען אויך אין
די ברכה פון השם יתברך אין דעם וואס דו נויטיגסט
זיך אין דיין ענינים הפרטים,

וזכות הצדקה יעמוד לה בכל האמור

מעלה.

בברכה לבשו"ט

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א

מזכיר

מכתב פרטי לאם החתן

MESSAGE OF THE LUBAVITCHER RABBI ^{Life} TO
JUNIOR GIRL GRADUATES ON VISITING HIM IN THE
COMPANY OF THEIR TEACHERS THE 24TH OF SIVAN
5717

You are about to finish your studies for this semester, and no doubt already thinking about your future education, for which you have been prepared, and toward which you have been promoted, thanks to your satisfactory work in the past.

Education is not an end in itself, just to acquire knowledge; for the purpose of knowledge is to apply it in every-day life. Education is, therefore, a preparation for life, to know how to live.

Your education is a Torah-education, to prepare you for the true Jewish life, in accordance with the way of life taught by the holy Torah and Mitzvoth, given to all Jews by G-D. That is why the Torah is called "Toras Chayyim," the Torah of Life, that is, our guide to good life.

The more Torah you will learn and the more carefully you will observe its Mitzvoth, the knowledge you will gain for a better every-day living, now and later on.

Your education so far has been a preparation for your future education, which must be the same kind of Torah education, only on a higher level and more intensive. I trust that the plans you are making and the decision which you will take for your future education, will be in the same direction as till now. Then it will be a full and complete education, the kind of education that true Jewish daughters should receive.

If your determination to continue your education along these lines will be firm and resolute, as I hope it will, you may be sure that G-D will help you. For G-D, too, wants you to go this way, and when you make your will the same as G-D's will, your success will be assured. It all depends on the strength of your will, for the Torah promises: "If you try hard, you are sure to succeed."

I wish you a healthy and happy summer, in which you will build up your strength and determination for the coming term, in order to make sure that you will succeed in your learning and in your daily conduct. This will ensure you real happiness both now, and even more when you will build your Jewish homes on the foundations of the Torah and Mitzvoth with *Elas Shemaim*.

To the Teachers:

May you be strong and continue your good work in teaching Yiddishkeit to the daughters of Israel. May G-D grant you continued Nachas from your students, true Yiddish Nachas, in an ever-growing measure.

תוכן מ"יחידות" לתלמידות המסיימות, כ"ד סיון חתש"י, שבינינו (כנראה) חיתה אם החתן

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ.י.

ב"ה, בין המצרים, ה'תשכ"ז
ברוקלין, נ.י.

חוו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ כו'
מו"ה יצחק מאיר ש.

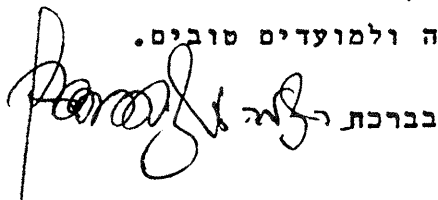
שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת המכתב ~~עצמך~~ ומהצדדו"ח זהמצורף אליהם
ובימי בין המצרים אלה, הרי כאו"א, בתוך כאחב"י שי', מן מיצר
(הגלות) יקרא ה' לקרב קץ גלותינו ולקרב משיחי',
אשר מחכים לו בכל יום שיבוא,

ויהי רצון שיענה במרחב ה', כי יחיש היעוד והפכתי אבלם לששון, כי
בעגלא דידן

יעמוד מלך מבית דוד הוגה בתורה ועוסק במצות כדוד אביו, כפי תושב"כ
ושבעל פה, ויכוף כל ישראל לילך בה ולחזק בדקה וילחם מלחמות ה' ויצליח
ויבנה מקדש במקומו ויקבץ נדחי ישראל,

ויהפכו ימים אלה לששון ולשמחה ולמועדים טובים.

בברכת

מברוקלין ד-ה' ה'תשכ"ז
מא"ת ה'תשכ"ז

אביו של החתן הר"ר יצחק מאיר שי' קאגאן ("שליח" בדיטראיט משיגאן) שלח דו"ח מתכנית
מפורטת לשידור שבועי בטלוויזי שרצה חב"ד לסד' וחשבו שהעיקר - להראות בהשדורים
הוא דו-שיח או ראיונות על "מושגים" ביחדות. וכיק אדמו"ר הכ"מ תורה אחרת...

קאנאן-לוד

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch

770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.

HYacinth 3-9250

נחם מענדל שניאורסאהן

ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי

ברוקלין, נ. י.

ב"ה, כה' אייר תשכ"ב
ברוקלין

האברך יצחק מאיר שי'

שלום וברכה!

בפענה למכתבך מכ' אייר, בו שואל אודות
מקום המסך לימודיך.

ומכמה טעמים נכון הדבר וטוב שיהי' זה
בישיבת תומכי תמימים בלוד ומכמה טעמים.

והשלי"ת יזכהו ויצליחו ללכת מחיל אל חיל
בחורה ומצות, והרי זה גם הצנור והכלי להמצטרך לצדס גם
בגשמיות,
ויהי רצון שהוריו שי' ירוו ממנו נחת אמיתי
הוא נחת יהודי חסידותי.

בטח שומר על שלשת השיעורים דחומש תהלים
ותניא הידועים.

בברכה לבשו"ס בכל האמור

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א
מזכיר

לשאלתו מאז ע"ד שידוכיך - ישאל עוה"פ לאחר חודש
השביעי הבק"ל.

מכתב לאביו של חתן - ובו ביטוי מעניין ומאלף - הגדרת אשר "נחת אמיתי" . הוא נחת יודי

חסידותי

On Jewish Education
~~THE Tzemach Tzedek~~

Yitzchok
Rabbi Meir Kagan
Montreal

This year, 5726, is a memorable one indeed in the annals of Chassidim - for it marks the 100th anniversary since the passing of Rabbi Menachem Mendel of Lubavitch, the great luminary of the Lubavitch Chassidic movement - known as the Tzemach Tzedek.

To mark this historic occasion, the Present Rebbe Shlita (who is a direct descendant, son after son - 5 generations from the Tzemach Tzedek - and whose name is the same as that of his illustrious forbearer) related at certain Chassidic gatherings this year two very significant stories about the Tzemach Tzedek. Moreover, the Rebbe Shlita showed how these stories have practical relevance to us ^{in our} contemporary environment.

The Tzemach Tzedek was orphaned at an early age, ^{and} spent most of his childhood years in the household and under the guidance of his most eminent grandfather, the founder of the Lubavitch dynasty - Rabbi Schneur Zalman of Liadi (known as the "Alte Rebbe"). Some of the discourses and talks that the Alte Rebbe frequently gave were open to all Chassidim who cared to come and listen. However, there were times that the Alte Rebbe would call into his private room a few of his greatest followers, all of them of giant intellectual and emotive capacity, and teach them a "Maamar", a Chassidic discourse of the greatest depth. On those occasions the Tzemach Tzedek ^(then 8-9 years old) was not admitted to the room - which caused him much frustration - for he desperately wanted to hear every word of Torah that fell from his holy Grandfather's lips and even though he knew that much of his Grandfather's words would be far beyond his comprehension, he yet hoped that he would be able to grasp at least a few words that might have meaning to him.

One day there occurred to him a plan. He would conceal himself in the large empty heating oven whose wall fronted with the wall of the Alte Rebbe's room and whose opening was in the adjoining room. By pressing his ear to the thin oven wall, he might be able to hear a few words of his grandfather's "Maamar". On the next occasion that a private "maamar" was scheduled, the Tzemach Tzedek crawled through the aperture of the oven in the adjoining room ~~in the early morning~~ and, pushing himself far into the oven,

"כתובה" שכתב אב החתן עבור "דער אידישער חיים" - שחוגחה ע"י כ"ק אדמו"ר חכ"מ

he pressed his ear to the wall and listened with bated breath for the precious words of his great Zeide, the "Alte Rebbe".

Meanwhile the ^{gentle} Russian Janitor whose task it was to heat up the ovens on those days that the weather warranted, came to the conclusion that heating was required that day and proceeded to stack up the oven where the Tzemech Tzedek was lying with the pieces of wood. The young ^{boy} scholar and future Rebbe was so intent on listening to the Maamar in the next room that he was completely unaware of the wood being pushed into the oven. The oven being duly stacked with firewood, the janitor then set fire to the wood, but since the Tzemech Tzedek's body was blocking the chimney, the proper ventilation was not attained and instead of bursting into flames, the pile of firewood emitted a cloud of dense smoke. The janitor thereupon tried to push the mass of smouldering firewood deeper into the oven, only to find that there was something blocking its path. He withdrew the wood piece by piece from the oven and spied the small body of the Tzemech Tzedek lying in the oven - overcome by the fumes and smoke. He hastily pulled him out of the oven and with some difficulty managed to revive him.

Later, the young lad's grandmother, the Rebitzen of the great Alte Rebbe admonished her husband for not letting his own grandson satisfy his thirst for Torah resulting in the Tzemech Tzedek's resorting to such desperate means of hearing his Grandfather's Maamar. The Alte Rebbe replied that such was of necessity. The true path of Jewish education - "M'Darf hob'n Mesiras Nefesh oif Torah" - one must have Mesiras Nefesh - self sacrifice for learning Torah.

The second story takes us to the time when the Tzemech Tzedek is at the very height of his ^{triple} ^{power} ^{there}. Firstly as a Rebbe - a leader of the vast Chassidic congregation of Russia to whom incessantly streamed a great concourse of Chassidim of every sort and kind, both great and small, to seek advice and blessing on every kind of problem imaginable - both spiritual and material.

Secondly as a great Rav and "Posek" (Halachic - Jewish Law Authority) to whom the

greatest Rabbis and leader of ~~all~~ ^{for} Russia, Poland, and Galicia turned ~~to~~ help them with the most complex law problems of the great body of Halachic responsa which together form the sefer "Tzemech Tzedek", (the author being later referred to by the title of his work) bears immortal testimony to the dedication of its author to the scrutinizing of the smallest minutae and finest ramifications of the complexities of Jewish law.

Thirdly as a great intercessor on behalf of the Jewish community of ~~Russia~~ ^{Russia} as a whole. At a time when Russina Jewry was beset by many cruel enemies both from within - by the Haskala movement - and from without by the tyrannies of the Czarist rulers, the Tzemech Tzedek stood out as the foremost representative of Torah-true Jewry in Russia. (The fascinating stories of how the Tzemech Tzedek time and again risked his very life by his bold demands and firm stand at various meetings called by the government to settle religious issues, are told ~~at length~~ ^{in part} in "The Tzemech Tzedek and the Haskala Movement"

In addition to ~~these~~ ^{three} ~~3~~ mainstreams of activity, it is self-understood that the Tzemech Tzedek had ~~certain~~ fixed times set aside daily for himself for study and prayer. During these years, ~~then~~, it is difficult to comprehend how the finite limited body of one man could possibly concentrate so much activity into a finite, limited 24 hour day.

With the above introduction, it is easier to understand how stangely extraordinary is the story that the late Lubavitcher Rebbe of Blessed Memory told about the conduct of the Tzemech Tzedek during these tumultuous years. At this time, the Tzemech Tzedek's youngest son, Shmuel (later to be the famed Rebbe Maharash) was about 7 years old and studied in cheder together with other children his age. Every month the Tzemech Tzedek would ~~come~~ and personally "farher" examine each of the children of that class including his son - and give small money presents to those who acquitted themselves favorably in the examination.

The Rebbe Shlita, relating this seemingly insignificant fact of the Tzemech Tzedek's conduct proceeded to question the Tzemech Tzedek's action on the basis of Jewish Law. It is a principle of Halacha, that if one has a possibility at any time of doing ~~any~~ ^{only} one of two possible mitsvoth and one of them can be performed by himself, whereas the other can

be performed by other people - then that person is duty-bound to fulfil that mitzva that only he can do, and to leave the other Mitzva for others to perform. Now there can be no doubt that during the time the Tzemech Tzedek was testing ~~his son~~ ^{the children} in Cheder - a task which any number of lesser-qualified persons other than himself were quite capable of doing - he could at that time have been writing a vital "Tshuva" - Halachic responsa or a profound Maamar etc., all of which only he could do.

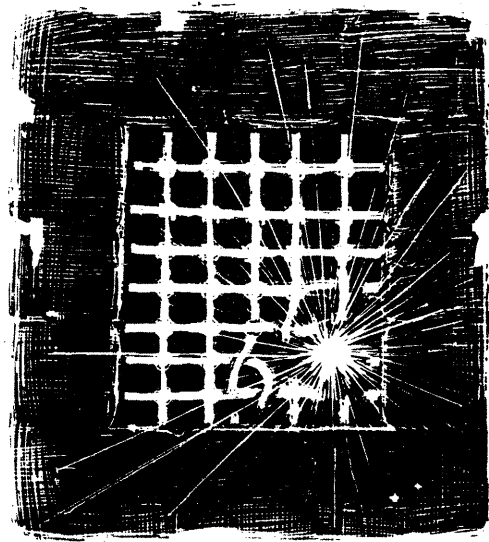
The only possible answer to this question, said the Rebbe Shlita, is that the above Halachic principle does not apply when the lesser mitzva is one connected with the body of the Jew, for example, putting on Tefilin. In this case, one cannot say, "let us leave this Mitzvah for another Jew to perform" - since it is a Mitzvah connected with his particular body. Similarly, we must say that the question of taking care of his ~~son's~~ ^{children's} and others' education was of such vital importance to the Tzemech Tzedek that it became ^{like} intimately bound up with his very essence, with his whole being, so much so, that it became a mitzva connected with his ^{own} particular body.

A shining ~~golden~~ thread of deep moral teaching runs through both these stories. Jewish mothers, in whose hands lie the education of young children, must be prepared to sacrifice time and self to make the Jewish education of their children a matter of personal concern, not a mitzva that can be performed by someone else, but a matter vitally connected with the very being of the parent. And we can be sure that when our children see and feel that their mothers and fathers consider their Jewish education as their Mitzvah and are ready to go through so much Mesiras Nefesh - self-sacrifice for it, then ^{the children} they too will be imbued with the spirit of Mesiras Nefesh to want to learn more and even more Torah at all costs.

Through such an approach and with such feeling toward Chinuch - Jewish education - we will with G-d's help raise up and bring to maturity the "Hosts of the L-rd" with which we will go forth to meet Moshiach.

הקונטרס לאסירים

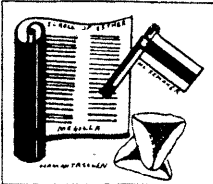
בחתונות קודם חג הפורים התשל"ו הרבה כ"ק אדמו"ר חכ"מ לדבר אודות הצורך לבקר אסירים יהודיים, בכדי לעודדם, ללמדם, ולהביא להם צרכי החג וכו'. מיד לאחרי החתונות. מיד לאחרי החתונות הכין אב החתן קונטרס מיוחד לחלק לאסירים בחג הפורים שעמד בפתח, ובו סיפור החג בקיצור נמרץ, קטעים חיוניים משיחה הנ"ל מתורגמים לאנגלית, ודיני ומנהגי החג. על המכסה החיצוני הודבק הציור המצו"ב (יצירו של הצייר הידוע ר' זלמן קליימאן שי' - שהכינו זמן רב קודם לזה עבור המכסה של קונטרס "מחשבת השבוע" (באנגלית) לחודש תמוז, בהתאם לחג הגאולה י"ב-י"ג תמוז, ומובן הקשר לחג הגאולה), ושלה הנ"ל הקונטרס בדואר מהיר לכ"ק אדמו"ר חכ"מ. הקונטרס זכה לכמה הגהות בגבתי"ק, ותוכנו של א' מהם: הגם שבסיפור פורים שנדפס ע"י קה"ת (COMPLETE STORY OF PURIM) תוארה אסתר כ "niece" של מרדכי, העביר כ"ק קולמוס ע"ז ותיקנו ל"cousin". והמעניין הוא שעל הציור הנ"ל הורה שלא להשתמש בו, כשמציין בכת"ק בלח"ק: "כול להתפרש כהצעה לפוצץ בארס הד' זייל".

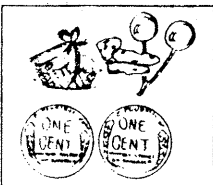
AN INTRODUCTION TO PURIM

THE STORY: Over twenty-three hundred years ago the Jews who lived in the 127 countries of the Persian Empire under the rule of King *Achashveirosh*, were threatened with a decree of annihilation through the efforts of *Haman*, the evil Minister. *Mordechai*, saintly leader of the Jewish people, together with his cousin Queen *Esther*, inspired our people to return to G-d through fasting, prayer and Torah-study. The decree was annulled, *Haman* and the enemies of the Jews were put to death, *Mordechai* was appointed Minister, and the 14th day of the Hebrew month *Adar* was ordained as the festival of *Purim* to celebrate the miraculous deliverance.

SOME OBSERVANCES: The day before Purim is a day of public fast, called *Ta'anis Esther*, the Fast of Esther. On the evening of that day the festival itself begins. The *Megilla* or Scroll of Esther is read. Every effort should be made to listen to the *Megilla*-reading and every word of it must be heard. The next morning, on the day of Purim, the *Megilla* is read a second time. In the afternoon a festive meal is eaten, to celebrate the miracle of Purim and to be inspired by it. (Some well-known traditions of Purim include the eating of three-cornered danishes called "*Haman-taschen*," making a loud noise at the mention of *Haman's* name during the *Megilla*-reading, and the masquerading of young children.)

FOOD GIFTS & CHARITY: Of the most important Purim observances is the sending of a gift of (at least) two ready-to-be-eaten foods to (at least) one friend and giving donations to at least two poor people — both on the day of Purim. One reason for sending food-gifts (called *Mishlo'ach Manos* or "*Shalach Manos*") is that some Jews at the time of Purim participated in the King's banquet at which non-Kosher food was served. This aroused G-d's anger and the decree followed. By sending *Kosher* food to each other we make amends for our old "breach of contract" with G-d. Giving charity to the poor (called *Mattanos La'Evyonim*) and *Mishlo'ach Manos* — both *Mitzvos* (observances) emphasize and strengthen the unity and oneness of our Jewish people.

A PRACTICAL POINT: If one is in a place where there are no poor people, he can fulfill his obligation of *Mattanos La'Evyonim* by placing a donation into a charity-box. If he and a friend each have a package of two Kosher edible foods, they can fulfill the Purim observance of *Mishlo'ach Manos* simply by exchanging packages.

118

A MESSAGE FROM THE

LUBAVITCHER REBBE

שליט"א

THESE ADAPTED EXCERPTS OF THE REBBE'S MESSAGE DEAL WITH THE PARTICULAR SIGNIFICANCE OF THE PURIM OBSERVANCES OF *MISHLO'ACH MANOS* (food gifts) AND *MATTANOS LA'EYONIM* (charity) FOR THOSE IN PENAL INSTITUTIONS:

"... those of our Jewish brothers and sisters who are internees in a jail or prison are obligated, just like all of us, to observe the *Mitzvos* (observances) of Purim if they possibly can. It may be possible for them to give charity on Purim if they are provided with a few coins and a charity box in which to place them; as for *Mishlo'ach Manos* (the Purim precept of giving food gifts to one's friends) the Jewish prisoners could be brought small food packages which they could then exchange with each other."

"... A spirit of dejection often characterizes the mood of the prisoner — a result of his being 'locked out' of normal day-to-day life. In a way his situation is worse than that of the sick patient in the hospital, for the latter is his own master (at least to the degree his physical strength permits) but the prisoner is like 'fettered in prison.' How vitally important it is, therefore, to encourage him and to raise his spirits by showing him that he can fulfill, in detail, the *Mitzvos* of Purim with the full intensity of observance. He can observe *Mishlo'ach Manos* and *Mattanos La'Evyonim* exactly as they are observed by the greatest of our people, exactly as *Mordechai* and *Esther* fulfilled them in their times and exhorted others to do likewise."

"... Bringing the Purim *Mitzvos* to the Jewish prisoner is a great act of *Ahavas Yisroel* (brotherly love). It raises their spirits; it inspires them with the hope that, if they will resolve to eliminate the negative factors in their lives that brought about their imprisonment, they will enjoy a good, long and happy life. This epitomizes the essential idea of *Mishlo'ach Manos* and *Mattanos La'Evyonim*, namely, the unity of all our people, a unity which will, in turn, actualize within the world the absolute unity, the oneness of *Hashem Echad*, the One G-d, with the coming of *Mashiach* (the Messiah) speedily in our days..."

PURIM... AND ASSIMILATION

119

Persia, in the days of Purim, was the mightiest empire in the world. It boasted the most advanced civilization of the time. On the other hand, the Jewish people at that time were in despair. The Holy Land and the *Bais Hamikdash* (the Jerusalem sanctuary), lay in ruins. It seemed to some that G-d had abandoned His people. There were even calculations, based on the writings of the Prophets, that the exile should end, yet the promised liberation had not come. This was one of the reasons why King *Achashveirosh* made his pompous feast at which he desecrated the holy vessels of the Jerusalem sanctuary which were in his possession.

Under those circumstances, when the head of this mighty empire arranged the royal feast, inviting to it representatives of all nations, including the Jews, many could not resist the temptation. They were not deterred by the fact that this banquet was to mark the beginning of a "new era" of complete assimilation; they were deluded by the beckoning slogan of "no compulsion". Thus, Jews actually became a party to the profanation of the holy vessels.

Symbolically, the profanation of the holy vessels of the *Bais Hamikdash* marked the desecration of the Divine soul, the "sanctuary" of every Jewish man and woman. The purpose of this Divine spark is to illuminate the environment with the light of the highest Divine ideals. Far from fulfilling their soul's mission upon this earth, those weak Jews encouraged assimilation and darkness. By partaking of the "food" of *Achashveirosh* they contaminated both their bodies and souls.

Purim reminds us not to be carried away by the outer sparkle of alien civilizations and cultures, to resist assimilation despite all its blandishments, and to be strong in our observance of true Judaism — Torah and *Mitzvos* — in a spirit of joy.

MERKOS L'INYONEI CHINUCH

Central Organization For Jewish Education

14800 W. 9 Mile Rd.
(313) 398-2611
Detroit Lubavitch

Oak Park, Mich. 48237
(313) 548-2666
Regional Office

להלן יבואו מכתבים ומברקים שונים לסב חתן - הר"ר יוסף אברהם קאגאן ז"ל

RABBI J. SCHNEERSOHN
OF LUBAWITZ
770 EASTERN PARKWAY
BROOKLYN 13, N. Y.
SLOCUM 6-2919

יוסף יצחק שניאורסאהן
ליו באוויטש

ב"ה, כ"כסלו, תש"ו
ברוקלין

ידידי וו"ח אי"א מו"ה יוסף
אברהם שי"א,

שלום וברכה!

במענה על מכתבו אודות זוגתו
תחי"ת"ל עבור הטבת בריאותה, וטוב הדבר
אשר נסעה לנוח ולהנפש איזה זמן והשי"ת
יחזקה בגשם וברוח, ויחזק השי"ת את בריאותו
ואת בריאות ילדיהם יחיו ויגדלו לתורה
חופה ומעש"ט מתוך פרנסה בהרחבה.
בטח יסדר הוא וידי"ע ר"מ שי"
מינדעל את העבודה הכללית, לטובת עזרת אחינו
הפליטים יחיו בגשם וברוח, בסדר מסודר,
והנני מבקש את ידידי שי"לקחת על עצמו
את העבודה והשי"ת יצליחו בגשמיות
וברוחניות.

הדו"ש ומברכו

נ"ה, נ' אלול תרצ"ט.
אטוואצק.

ידידנו הנכבד וו"ח אי"א
מוה"ר יוסף אברהם שי'.

שלום וברכה,

הלא ידעת אשר כ"ק אדמו"ר שליט"א משתמש
בסוכר מיוחד, לשתיית תה והדומה, אשר את זה יכולים להשיג
במחנה הט', ושמו Tamarara. והנה בפעם העבר כבר המציא
לנו בכזה הרב ר"י בנימינסון, וכעת שמעתי כי נסע לנאות
דשא - יחזקוהו השי"ת ויהי' בר"א אולם - ולזאת הנה הואילה
הרבנית שליט"א לבקש: אוחך, באם לא יכבד לפניך ולא כרוך
זה במרחא גדולה כי תואיל לקנות הסוכר, ולשלחו בחבילות
מוסטער אהנע ווערט שני אדרעסין ליום אחד לווארשא ואחד
לאטוואצק, משקל משלוח אחד יהי' לא יותר מחמשים גראם.
בפעם הראשון המשלח הי' רא"י געבער (28 ווענטווארסה סטר.
אלדנאטע א. 1 היחה הכריכה של הנ"ר)
בבקשה להודיע בגלוי מקבלת מכתב זה, וכי

ממלא הנך כאמור,

בכבוד וברכה,
אברהם שי' (אב"ש)

י. פ. י.
אסוכ ר"ע דיבטן כנ"ג א' אפגצק פום אקוואן י.
פסנת 108-55 גימ ק' זא, נקמא דמני, עונד וק' הי' י.
337. כוואניא אמת ק' הי' י.

מכתב מעניין ממזכירו של כ"ק אדמו"ר מחורי"צ נ"ע - בקשת סוכר מיוחד עבור אדמו"ר
מחורי"צ. שמו הנכון הוא "Demerara", וחוא ח" "Brown Sugar" חידוע לנו

ב"ה, כ"ז שבט, ת"ש

יוסף יצחק שניאורסאהן

ליובאוויטש

ידידי ורעה אלה מו"ה יוסף
אברהם ז"ל.

שלום וברכה!

כיונים טובים פרוץ המלחמה כתבתי לו מכתב בטח קבלו
וטאו לא קבלתי טוב ידיעות ממנו, בטח קבל העבודה
בביהכנ"ס, ואתענין לדעת מצבו ומצב בית הורתנו ז"ל.
והשי"ת יהי בעזרת בגו"ר.

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א

מזכיר

PASTRANTE
AUX JEUX
OLYMPIQUES
10 VIA LA
SANTONNE

Handwritten address in Hebrew:
מ. אברהם
בנימין ז"ל
Lorson 16
אנגליה

RABBI I. SCHNERSOHN
OF LUBAWITZ

Handwritten signature/initials in Hebrew.

כרטיס דואר בשם כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע, שנשלחה מעיר ריגא, כ"ז שבט הת"ש

No. OFFICE STAMP

POST OFFICE

TELEGRAM

Words

Office of Origin and Service Instructions.

Prefix

Time handed in.

Charges to pay

s. d.

RECEIVED

93

At _____ m

To _____

By _____

From + 93 C WU 1241 BROOKLYN NY 20 6 =

By NLT = RABBI KAHAN 137 ORBALESTON STREET LONDON N 16

= BMAAME ALL HAKABLE CHELHARCY WES MANDLE
YISHLACH LOY HACHEM YISBORACH REHU = RABBI
CHNEERSON + 137 15

For free repetition of doubtful words telephone "TELEGRAMS ENQUIRY" or call, with this form at office of delivery. Other enquiries should be accompanied by this form, and, if possible, the envelope. B or C

מברק כ"ק אדמו"ר מהור"י נ"ע, חשון התש"ח - במענה למברק מאת הרב ווייסמנדל
המפורסם (ז"ל), בו מבקש ברכה לרפואתו, וזל"ק (נכתבה במילות אנגליות): "במענה על הקיבל
של הרב ווייסמנדל. ישלח לו השם יתברך רפואה. רבי שניאורסאהן"

RABBI I. SCHNEERSOHN
OF LUBAWITZ
770 EASTERN PARKWAY
BROOKLYN 13, N. Y.
BLOCCUM 6-2819

יוסף יצחק שניאורסאהן
ליו ב כ א ו י ט ש
ב"ה, י"ז כסלו, תש"ו
ברוקלין

ידידי ור"ח אי"א כו"הר
יוסף אברהם שי',

שלום וברכה!

התענותי לסבוע מהתסורות והסתדלות
הטובה לעזור לידידי הנכבד והנעלה כו"ה ניסן
שי' מינדעל במלוי שליחותו ליסד בעזה"י בעיר
לונדון י"ע"א סניפים מהמוסדות המרכזיים
בארצ"ב העומדים תחת נשיאותי: "ועד מרכזי
לעזרה ליהודי אירופא", "מרכז לעניני חנוך"
ו"סתגה ישראל".

ביחוד שפתחני הידיע: שהואיל לקבל
על עצמו את כשרת המזכיר בשלפת הסניפים הנ"ל
ובטה התחיל כבר בעבודתו בפועל מטעם, כי יש
להזדרז בזה כאד ולהסתדל לעשותה בלי סוב
דחוי כלל וכלל, והסי"ת יהי' בעזרו ובסמיות
וברוהניות.

הדו"ס ומברכו

RABBI J. SCHNEERSOHN
OF LUBAWITZ
770 EASTERN PARKWAY
BROOKLYN 13, N. Y.
BLOCCUM 6-2819

יוסף יצחק שניאורסאהן
ליו ב כ א ו י ט ש

ב"ה, י"א ניסן תש"ט.
ברוקלין.

ידידי ור"ח אי"א מוה"ר
יוסף אברהם שי' פרידמאן

שלום וברכה.

במענה על כתבו מר"ח ניסן, ח"ל אשר
אחיו מוה"ר שאול שי' יצא חפשי ונמצא יחד עם
דוגתו חה"י ויחזק השי"ת את כריאותם וישמרו
ככל מקום שהם ויצליחו בכל הדרוש להם בגשמיות
וברוהניות.

מאד נהנתי מהודעתו המפורסת מכקורו
אצל ידידינו אנ"ש והתמימים יחיו בפאריז ונכון
הדבר לפרטם זאת בין אחי"י הי' בכלל ואנ"ש שי'
בפרט הכפתנו ולעוררם בחיזוק עניני יהדות בכלל
והתנהגות כדרכי החסידות בפרט.

יחזק השי"ת את כריאותו וכריאות
כ"ב יחיו ויהנך בניו שי' בתורה ויר"ש ודרכי
ומנהגי החסידים וסוב יהי' להם בגור.

המברכו

בשאלת זכרונות

לצערנו הרב - לאחרי אשר דיווח סב החתן (כאן נקרא בשמו האמיתי "פרידמאן") אשר אחיו
החסיד התמים שאול שי' יצא חפשי ונמצא עם זוגתו, תפסוהו פעם שניה - עם זוגתו,
ונשלחו לגלות מרה בעיר רחוקה ברוסי - שם נפטרו באופן שערר חשד על רציחה ר"ל
מחקאמוניסטים ימ"ש

(Handwritten signature)

RABBI I. SCHNEERSOHN
OF LUBAWITZ

יוסף יצחק שניאורסאהן
ליובאוויטש

ג"ה, כ"ג מ"ח תרצ"ט.
פסח פצק.

ידידנו הנכבד מו"ה אלתר יוסף
אנרחת ליי קאגאן.

שלום וברכה,

במענה על מכתבו השי"ת יטלה רפואה
למוותו רמ"א ליי ויהזקה ויאמצהו בגו"ר
ויעזרהו השי"ת אשר יקבל רעיון הדרוש לו ויסמדר
בכור טוב בגו"ר, כמה יודיע בהקדם, יודיע אם כבע
לו זמן לעמוד בשל יום, ומה הוא לימודו, והשי"ת
יילי בשרו בגו"ר.
בדבר האלו אשר העתיק את החללים
לעפה ומדונרה - אירעט - את הוא בחור בירושלם
- יאמר, מ"י דרשה רז"ל הנה לאחר ביקורם של כבוד
הרבנים הגאונים שליט"א המקיימים גם במצווע זו
נכון הוא, אבל אם כהנה העתקו הוא אשר ה"ו יחליפו
את אמירת מזמורי החללים בהעתיקו זאת יתמקע הדבר
בי יקר הקדושה היא בהאזניות והנקודות אשר נתן
לנו ה' אלקינו בכינוי וכל האזמורים מזמורי החללים
בנתינתו הנה אף גם אלו דלא ידעי מאי קאמרי חשוב
הוא לפני ד' אלקינו כגולה וכזבח, והשי"ת יעזר לכל
אנשי יחינו בכל מקום שהם בהדרוש להם בגשמי ונרוח.
בשם כ"כ אדמו"ר שליט"א

מזכיר: *(Handwritten signature)*

מכתב מעניין אודות תרגום ספר תחלים. המזכיר: הר"ר משה לייב ראדשטיין. [חשם "אלתר"
ניתוסף לסב החתן מחמת הניירות החוקיות - וכמו"כ שם המשפחה "קאגאן" - שהי'
פרידמאן, וכידוע המצב בזמן החוץ לחללים מרוסי וד"ל]

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-8250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, עש"ק פרשת שלח, ה'תשכ"ה
ברוקלין, נ. י.

הו"ה אי"א נו"נ עוסק בצ"מ כו'
מו"ה יוסף אברהם שי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלה מכתבו סיום ג'.

ומעניינת דיזוא פרשת שופע זת, שמוכנה - ענין הסרגלים, אשר
אומת שעה כשרים היו, ולכן נבחרו ונשלחו ע"י משה רועם של ישראל,
אלא שלאחר שויעלו ויחזרו אירע מה שאירע - כמסופר בפרשה בארוכה.

וע"פ ביאור רבנו הזקן (בלקוטי תורה) ובכ"מ) מובן, אשר טענת
הסרגלים היתה, דמה לבני ישראל להכנס לארץ, אשר שם עיקר העבודה
מצוה מעשיות ורוב התעסקות בענייני ארץ: החורש והזורע וכו' ואספת
דגנך ותירושך ויצחקך, ואת חורש בשעה תרישה כו' ואוסף בשעה אסיפה
- ומורה מה תא עליו? אבל במדבר, הרי כאו"א לחמו ניהן ומימיו
נאמנים ופנויים הם אך ורק ללמוד תורה וליסוד מסע רבנו הוא אשר
קיבל תורה מסיני ומלמדה לכאו"א.

ולכאורה כיון שאותה שעה כשרים היו, שמה מובן שרצו למלאות
רצון השם לתור, אה ארץ כנען אשר אני נותן לבני ישראל, ע"ס לחכנם
לארץ בבל אופן - מה נשתנה לאחר שויעלו ויחזרו שחזרו בהם והביאו
דבה הארץ רעה?

וגביאור הוא - ע"פ דברי חז"ל שאינה דומה שמיעה לראי', וכאשר
באו אל הארץ וראו, וכמש"נ - וכל העם אשר ראינו גו' ושם ראינו את
הנפילים גו' וזה פרי', אמרו (לנפשם וגם לשולחיהם) לא נוכל לעלות
אל העם כי חזק הוא מפנו, שאי אפשר להחזיק מעמד ועאכו"כ שאי אפשר
לעלות סדרגא לדרגא, ואדרבא - הארץ אוכלת יושבי' היא (אף שרצונם
ליישובה, לעשותה ארץ נושבת - עסקם בהחורש וזורע היא באופן שכל מעשיך
לשם שמים ויחרה מזה - בכל דרכיך דעה ועד - לקיום מצוה מעשיות
בפועל).

מכל האמור

והוראה/בעבודת האדם, אשר אל יפול לבו עליו בגשתו אל העבודת
בפועל ופוגש קישוים העלמות והסתרים שלא שיערם מראש, או שלא שיער
אשר בצורות גדולות מאד הם ועז הדבר אשר צריך לכבשו ולבררו - כי
כבר הי' לעולמים, כנ"ל בפרשתנו סיפור הנסיון ביהר עם העצה לזה
וזיא התחלטה בתוקף - בה' אל המורדו (אשר אז במילא - ושוב) ואתם
אל תיראו גו' וה' אמנו וגו'.

ואף אם לפעמים נראה הנסיון לגדול ביותר וכן ההעלמות והסתרים
- הרי כ"ש וק"ו: ומה אנשים כשרים אשר משה רבנו בחר בהם מכל ישראל

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב

ואלכו בשליחותו ע"ם לקימה כחוקה שלוחים כשרים, בכל זה:

א) גם לאחר השמיעה מקודם ע"ד הארץ וההחלטה טובה - פעלה בהם אראי' שינוי ויראה שלדעתם נראה ה"י לצורך, ב) מעו בזה כי אם בה' אל תסרודו - שוב בטלה היראה ואין מקום לשינוי ההחלטה,

עאכו"כ בדורותינו דעקבתא דמשיחא שאין ליפול ברוחו מזה שהשכל המבעי שלו רואה את הקישורים וההפחחים כענקים ואשר הדבר עו הוא וחזק הוא פסנו גו',

ואדרבה הבטחה תזרחנו הנצחית היא, אשר אם בה' אל תסרודו - שוב אל תיראו ועלה נעלה ויכול נוכל וירשנו.

וזרי בודאי כל אחד ואחד מהלכתו הפנימית - תקיפה אשר בה' אל תסרודו, וע"י שמקוררה ומביאה לגילוי, ארי שוב - אל תיראו ועלה נעלה וירשנו.

בברכה
אשר לא יפול ברוחו מזה שהשכל המבעי שלו רואה את הקישורים וההפחחים כענקים ואשר הדבר עו הוא וחזק הוא פסנו גו',

אנחה שעה: רש"י כאן. במדב"ר. נבחרו ונשלחו: ובמדב"ר פס"ז, ה שנתברו ספי תקב"ה וספי משה ולא רצה משה לשלחם עד שנמלך בהקב"ה על כאו"א וא"ל ראויים הם. משה רועם: שידע רוחו של כאו"א (ראה מדרז"ל עה"פ פנתם כז, סז) וראה לקו"ה שה"ש לה, ד. ואספתם עלי: וראה ברכות לה, ב. לחמו. נאמנים: ראה שמן"ר פכ"ה, ח: זה חסן הבאר. אשר סיבל: ראה זה"ג פב, ב. ומלמדה לכאו: עירובין נד, ב. בבל אופו: והבירור החזק הוא גו' - הוא רק כדי לדעת הדרך אשר נעלה גו' (דברים א, כב) וראה רמב"ן ר"פ שלח). דברי חז"ל: ראה מכילתא ליחזו יט, ס. שכל מעשיר. בכל דרכיך: ראה רמב"ם הל' דעות פ"ג פבא"פך מסדר בטוש"ע אן"ה סרל"א. ואכ"ם. הפנימית. לגילוי: ראה רמב"ם הל' גירושין פ"ב. נעלה וירשנו: עלה נעלה - רעו"ד שלמעלה סמו"ד, יכול נוכל - בכלל, וירשנו - בירור פרטי (ד"ה ויחם כלב, חרד"ע באריכות). וירשנו: ענינה שירש כל הטוב בניצוצות דתוהו שנפלו בשבירה (ד"ה אם רוח, חרצ"ה - בס' הקונטרסים - ע"ש בארוכה).

קאואן=לסנדון

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה - כ"ג תמוז ה'תשכ"ו
ברוקלין, נ. י.

הו"ח אי"א נו"נ וכו'
מוה' יוסף אברהם שי'

שלום וברכה

מאשר הנני קבלת מכתבו מי"ם ב' פנחס, ולאחרי זה המברק
ע"ד כניסתו לביה"ד.

ויהי רצון שיהי' הספול הרפואי בהצלחה בכל, ותהי' רפו"ש
וגם קרובה.

והרי הימים ימי סגולה, עש"ק פנחס, יום ברכת הגומל של כ"ק
מו"ח אדמו"ר נשיא ישראל, בקשר עם גאולתו,

וכמדובר כמה פעמים; גופא בטר רישא אזיל,

ובפרט אלו הזקוקים לברכת הגומל וחייבים בברכת הגומל

בארבעה הסוגים, וסימנם, וכל ה"חיים" יודוך סלה, (חולה ים יסורים מדבר)
כפשוטם, וכן ארבעה הנ"ל בעבודה הרוחנית, וכמבואר במאמר ד"ה ברוך הגומל
לחייבים טובות שגמלני טוב, לבעל הגאולה:

חולה = סמטום המוח והלב.

חבוש בבית האסורים = דיצר הרע המחזיק את הצדיק - (צר טוב)

יורדי הים = ריבוי הבלבולים - (מים רבים) של עניני עולם.

הולך במדבר = הנמסר רק לגשמיות העולם וחומריותו (היפך

מקום ישוב אדם) (אתם קרוים אדם, אדמה לעליון).

והרי כסיום המאמר שם; בחסדי אל עליון, יתעורר רוח ממרום וכו'

עד אשר צדיק מצרה נחלץ (דכל אחד ואחד מישראל בכלל זה) וכמ"ש ועמך

כולם צדיקים.

בבוכה לרפו"ק ורפו"ש ושבתא טבא.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch

770 Eastern Parkway

Brooklyn 13, N. Y.

HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן

ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי

ברוקלין נ. י.

בי"ה י"א ניסן חשי"ג
ברוקלין.

הרה"ח הו"ח אי"א נו"נ כו'
מוה"ר יוסף אברהם שי'

שלום וברכה!

נחשב מכתבו-אחרי השתיקה הארוכה ביותר,
ויה"ר שתהי' התחלה טובה לקישור, ולא רק במכתבים.

קראת לפני החג הבאים עלינו ועל כל ישראל
לטובתהנני בזה להביא ברכתי לחג הפסח כשר ושםח,

ולקיום היעוד במקוה, כימי צאתך מארץ מצרים
אננו נפלאות, בגאון לחנו האמיתית והשלימה, בלמיו ובימינו
על ידי משיח צדקנו.

Handwritten signature
בברכת החג

מוצחק להלן קטע ממכתבי *הגאון* מ"ש לאחד
בענין בר מצוה ומטובו למסור זה לבנו שי' בהסברה
המחאיסה, וז"ל *על דבר אמת וילא ע"ה*

... די בר מצוה מאמרים פלעגט מען (אצל הנשיאים)
אנהויבען, נעשה אדם, (ובשניתן המאמר להעתיק, השמיטו
לפעמים ההתחלה) זאת אמרת אשר הבר מצוה צריך לדעת
שעליו להשיג מעלת *הגאון* "אדם" שהוא יותר מקולה
בארבעת החווארים, אדם איש, גבר אנוש, (ראה קונטרס חורת
החסידות פי"ז, ד"ה ויבוא עמלק חשי"ט, קונטרס סב' פ"ב)
וצריך לעבוד בזה חיכף ולא להנתי על אחר זמן, ואז מסייעין
בידו שנעשה אדם. (ראה ספר התולדות עמוד 64).

מכתב לחגיגת חבר מצוה של דוד החתן - ר' משה אהרן שי'

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

ב"ה, ימי הסליחות, ה'תשט"ז
ברוקלין, נ.י.

הנעלה ו הנכבד ור"ח
אי"א, נו"ם וכו' מוה"ר
יוסף אברהם סי

שלום וברכה:

לקראת השנה החדשה, הבאה עלינו ועל כל
ישראל לטובה ולברכה, חנני בזה להביע ברכתי
לו ולכל אשר לו, ברכתי כתיבה וחתימה טובה לשנה
טובה ומחוקה בשמיות וברוחניות.

בברכה (התעוררות ג'מ)
מנחם מענדל שניאורסאהן
ב"ה, ליובאוויטש

קגן-לונדון
RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן

ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי

ברוקלין, נ. י.

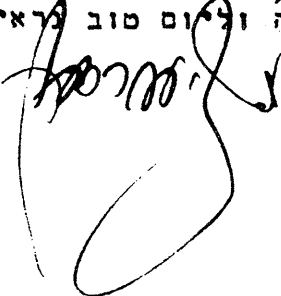
ביה. טייז אדיש השי"ז
ברוקלין

החיה אי"א נוי"נ עוסק בצ"צ
מוה' יוסף אברהם שי'

שלום וברכה!

בעתו קבלתי מכתבו אשר מצב בריאותו הולך וטוב, ולפלא
סמאז ועד עתה אין סמנו ידיעות נוספות, וכנראה זהו סימן שנסתדרו
כל העניינים (וכמנהג אנ"ש, שמסכה דורות התאוננו עליהם נשיאנו הק'
אשר אין כותבים כשהכל שלום וטוב) וחקותי שעכ"פ מכאן ולהבא יקח
חלק פעיל דמיון אנ"ש ללונדון ובכלל במדינת אנגליא, וכל הסרבה
היינו צבת עניינים. וסובן גי"ל שאין כל הנ"ל פוסרו
מכ"ע קודם עתים בלימוד תורה ודורות החסידות, וביום השבת ולפעמים
גם ביום חול - עבודה החפלה, וזהו כ"ק מו"ח אדמו"ר וצוקלה"ה נבגיים
היו ע"פ שבו כמות נפשים שמזכרו הוא להוציאם אל הפועל בשלש
מקומות עבודה, גם ליהודים ופשוט, ויהי רצון אשר גם העובדים
הפשוטים יאפילו אפ"ה יבנו גמולתם והסתרים יהפכו לטוב, ולא רק
אלא שיהיו אלא שיעוד ישי"ע, ויגולה חדש הפורים, אשר תוה"ק אומרת
ש"ליו הולך י.ו.א. כל ימי החודש - אשר נהפך להם וגו' לשמחה וגו' ליום

וענין חפ"ק ח"י כנו, אשר גם העניינים שאינם בטוב
תנראה והנגלה, מסוגל הוא חדש להפכם לשמחה וליום טוב נראים
לענין בשר.

בברכה

RECEIVED
MAY 19 1954

ליהייה יז עשה לה שאלת ובקשת לעורר כוח עהרה לבן העם והעביר על אמונתו כי אהיה לה העביר על וכו'
 להיות מן העלבים ולבקש מחילה בבבים מהנניד מן מאיר כי קודם ידכ הבעל (יוסדהכפודים הבא עליו לטובה) ולעשות זאת למעני ולמען
 השלום כי אין שלי יוצא מתוך מריבה דיו ובפרס ממחלוקת לשיש (לששמים) אשר רוב הצרות והתלאות הן ממחלוקת לשיש
 הרחמן יצילנו ממנה ומגודל בסחוני שדברי אלה המועטים (יחזיקו המרובים) יהיו לדון אמרי פי ולא ישליכם
 אחרי גיון דיו קצותי ואמר שלי מאדורש (האזן השלום) כנפס תדרשנו דש דורש שלום) וטובתו מלורח (מלב ונפש חוצפיצר) שניאור אמן
 אחר גיון דיו קצותי ואמר שלי מאדורש (האזן השלום) כנפס תדרשנו דש דורש שלום) וטובתו מלורח (מלב ונפש חוצפיצר) שניאור אמן

לדידי מו' משה כי שאלתי ובקשתי לעורר רוח סהרה לבנו הסהור) להעביר על מדותי כמאדל כל המעביר על וכו'
 ולהיות מן העלבים) ולבקש מחילה בבבים מהנניד מן מאיר כי קודם ידכ הבעל (יוסדהכפודים הבא עליו לטובה) ולעשות זאת למעני ולמען
 השלום כי אין שלי יוצא מתוך מריבה דיו ובפרס ממחלוקת לשיש (לששמים) אשר רוב הצרות והתלאות הן ממחלוקת לשיש
 הרחמן יצילנו ממנה ומגודל בסחוני שדברי אלה המועטים (יחזיקו המרובים) יהיו לדון אמרי פי ולא ישליכם
 אחרי גיון דיו קצותי ואמר שלי מאדורש (האזן השלום) כנפס תדרשנו דש דורש שלום) וטובתו מלורח (מלב ונפש חוצפיצר) שניאור אמן

רבנו יצחק אייזיק
 רבני פראג
 רבני פראג
 רבני פראג

רבנו יצחק אייזיק
 רבני פראג
 רבני פראג
 רבני פראג

ואילו שלום השורות שמשמאל
 הכתובות בשפה הרוסית.
 וכתבו עלידי אחר.

לאדון יהודי משה
 מורדוכוביץ ובן מרדכי מיחילש
 בורלנא

שתי השורות שממין וכתבו אף הן
 — מעבר לדף —
 בנוף כתבי יד קדוש אדמו"ר חוקן
 לחרבי מרה משה מיחילש שמש ונאמן
 דקלוחתו וולנא

מזכיר
ב"ק אדמו"ר שליט"א
סליובאוויטש
הרב יחזקאל פייגין

ב"ה יום ט' לחדש י"א תר"צ ק ריגא

ארת העדק אית
גארת יוסף אהרונס

אנת נק אבגור גאטע על געסן
אז סוף יצנור את חוקת קדוץ צניס ארעה
והי אסור נתן פוא נאס אמתיה סוף בארץ
גאין איבצר געגעקין כי לא א גתמוגוס סוף
במק יהדיא טעול עו עקנמת גהעל טוח
גש כק אבגור גאטע

Rabbi J. Schereshon Riga-Latvia. ארחה ק"ק אהר"י שליט"א

ב"ה

העק סכתב סכ"ק אדמו"ר שליט"א

סכתב לאחר סתחסיספס שי' בשנה רפ"ח

טלום זברכה.

חנני חפץ להגיד לך דברים אחרים, ירוע חרע כי בשעת אחת
שלך חלוי גורל הי אהיך חלופדים שי', לא גורל חיהם חנשפים כלבר כי אם
גורל חיהם חרוחנים בוח ובנא.

חברנים חאלה יחיו חסיד נגד עינפך כי בידך נחנו הי אנשים,
ולא ח"ם גשפים כי אם ח"ם רוחנים. חחשנחה עליונה גורה עליך כי אחת חיהי
לראש, על כן עליך לדעה כי בך חדבר חלוי.

חאיס אשר הוא סחנך או סדריך או ריש דוכנא כל חנועה קלה
סלו בירו לחחיות ולחמיה, אם יעסוד חזק על ססרתו יחי' כל חללים בו,
ואם יסח סן חדרך גם בחנועה קלש, בין שחתי' חחנועה חחיא חנועה דבור,
או חנועה סעשה, יגרום לחסחונכים רוב סעזח ח"ו וקלקול, ובחנועה סוכה
אך סוב וכו'.

בידך נספרו הי אנשים, ח"ם רוחנים, אם על ססרתך חעסוד
ביניעה גדולה ובססירה ונחיתה אמיחיה או אצריך וסוב לך כל חיסים וחקיים
סקורה סורך ורכך חוד כ"ק אאסו"ר חרה"ק וצוללה"ה נכג"ם זי"ע אשר סקר
כי כל חסגיהים וחסשפיעים יספרו עצמם בססירה ונחיתה אמיחיה על עבודתם
נקדש, וחכסיהם כי אז יראו אור כי סוב בנו"ר.

RABBI I. SCHNEERSOHN
OF LUBAWITZ

c/o Rabbi Jacobson
494 Stone Ave.
Brooklyn, N.Y.

יוסף יצחק שניאורסאהן
ליובאוויטש

ב"ה, י"ג ניסן, ת"י
לייקוואוד.

ידידי רב"ה אי"א טוה"ר יוסף
אברהם שלי.

שלום וברכה!

בשעה של הכתבו והפירור עליהם
בן פסד"ט, הסמל הזה לברכו בירכא מז"ט,
הזל טוב, יום ג' י"ג ניסן ברנעוה"ה י"ג היולדת
הלימודהו את בנב יחזי לזורה הופה
ומעייני טובים ירוך הרבכה בהרבה ושמון
המחזקות ללכת בדרךי האסידים והאסידים
ומיוך קביעות עיני לזורה.

בשעה ליטע ט לוסו, והי"ה
יה"ג יקבל את תורה באשכנ"ס הגדול, ימן
הי"ה יחזיקהעלמה בגו"ר, ובט"ה יודיעני.
בשם היחידלות **צבור** ידידינו
ירב ראשמשמש יחזכרו הוא בראד ויניר
היל **והי"ה** יחזי **בצור** ויצליה.
ילוחו בסך לידא יעורלינו

בתקבל.

הזו"ל ומברכו

בברכה אסוק את האשכנזי כנה אבנ"ר' יחזיקה

מכתב נדיר מכ"ק אדמו"ר מהור"צ נ"ע (ברכה על לידת דוד החתן, ר' משה אהרן שי - כיום בלאס אידזשעלעס, קליפורני) מתקופת שהותו בעיר לייקוואוד, ניסן ת"ש. והכתובת חזרה הוא אצל הרב דזשיקאבסאן ז"ל ["הרב ירחמיאל שי" המוזכר למטה במכתב ת"ה הרח"ח ר' בנימינסאן הנק' "זשלאבינער רב", והוא חי' אז הרב והמשפיע של אי"ש בלונדון אנגלי]

LEWIS
APR 22
6 PM
1940

VIA AIR MAIL

Mr. A. Kagan
77 Esbakiestan Ad.
London N. 16
England

RABBI I. SCHNEERSOHN
OF LUBAWITZ
c/o Rabbi Jacobson
494 Stone Ave. Brooklyn, N.Y.

Hebrew

יעדערער פון אנשי שלומינו שי" געדײנקט די גרויסע סמחה האט עס פלעגט זיין אין דער היים, ווען דער שד"ר פון ב"ק אדמו"ר פלעגט קומען אויפנעמען דעם מעמד. זא יעדער חסיד'ישען אידען איז געווען דער מעמד געבען (האט איז זיינגעפיהרט געהארען פון דער צייט של ב"ק אדמו"ר הזקן זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע בכל דור ודור) הייליג און סה"ער. יעדער חסיד'ישעל איד און יונגער-מאן האט, בעזרח השם יתברך, יעדען טאג און ביי יעדער סמחה האט ביי איהם איז געווען אפגעלייגט א מסבכה אויף מעמד, און ער האט זיך געפרייט האט ער איז ממלא זיין הייליגען חוב צו ביה"חיינו, און האט דעם זכות צו העלפען אין דער חכמה פון ביה"חיינו. **דער מעמד** איז געווען דער חזם המקטר דעם חסיד מיט זיין גאנצער פאמיליע צו אילנא דחיה בכל דור ודור, און עס איז געווען זעהר סה"ער מיטצוהעלפען צוזאמענקלייבען דעם מעמד און זעהן אנסהיל נעמען אין פארגעסערען די חכמה, און יעדערער מאנשי שלומינו האט גוט פערשטאנען און געפיהלט די גרויסקייט פון דעם ענין המעמד, אז א חוץ האט דאס איז דאך התנקה חלמידי חכמים אין דער העכסטער מדריגה, האט יעדער חסיד א סה"יל אין דעם ב"ק אדמו"ר'ס עבודה הקדש, האט לורך דעם מען האבען פיעל גליק אין אלע עסקים הי זכולון און ישטכר.

אין דער צייט פון דער וועלט מלחמה פון איבערקערעניסען האט זיך דער מעמד סטייך צובראכען און איז זעהר אפגעלאזען געהארען האט איבער דעם און איבער די גרויסע צרות ל"ע האט עס איז געווען ביה"חיינו מיט דעם אסטראג און ארויספארען פון דער היים, האט דער ראטעווען זיך האט געקאסט גרויסע טויזענטער איז ב"ק אדמו"ר שלימ"א א גרויסער בעל חוב און אויף דער הוצאה איז בדוחק גדול.

צרוך השם איצטער זינען אויך טויזענטער חסידים מאנשי שלומינו שי" בן ירכו האט הייסען זעהר גוט זייער גרויסען זכות האט זיי האבען א החקטרוח באילנא דחיה און חילען ממלא זיין זייער הייליגען חוב, געבען מעמד. נאר אז די חכמה המעמד זאל זיין מיט א געהיטער ארדענונג און בדרך כבוד, האבען מיר געגרינדעט א חברה בסם, "מתזיקי בית חיינו" אז יעדער חבר נעמט אויף זיך צו טאפען און צוזאמענקלייבען א געהיטע סוממע אין יאהר, ד. ה. האט ער אליין העם געבען און האט ער העם צוזאמענגעמען פון זיינע צעקאנטע,

האם דורך דעם העט ער האבען א חלק אין דער עבודה הקדש פון כ"ק אדמו"ר שליט"א.

תקנות חברת מחזיקי בית חיינו

- (א) יעדערער הערט צוגענומען פאר א חבר הען ער נעמט זיך אן צו טאפען בל"נ אויף מעמד נייט חייניגער פון \$100 א יאהר
- (ב) דער פארפליכטעסער סכום זאל אויסגעצאהלט ווערען אין פיעל מאל א יאהר.
- (ג) צוזאמען מיט די געלט זאל צוגעטיקט ווערען לכ"ק אדמו"ר שליט"א א אויספירליכע רשימה פון די נחיינות היפיעל ער אליין צייטסיערט און היפיעל פון אנדערע.
- (ד) יעדער חבר העט ערהאלטען אויף זיין נאמען רעסיפט פאר אלע נוחנים.
- (ה) כ"ק אדמו"ר שליט"א זאל זיך געפינען די נעמען פון די חברים און פון זיערע פאמיליעס צו וועקען אויף זיי רחמים רבים זיי זאלען געבענטט ווערען מיט חיים וברכה מרובה צוטמיחה וברזחניוה.
- (ו) די חברים פון חברת מחזיקי בית חיינו פערזאמלען זיך אפט צו פארבריינגען אין חסיד'ט-גייכטיגע געטפרעכען.
- (ז) צחי מאהל אין יאהר פאר ימים נוראים און פאר פסח העט יעדער חבר עוהאלטען א בדכה צוב יום-טוב פון כ"ק אדמו"ר שליט"א.
- (ח) צו יעדען חבר וועלען צוגעטיקט ווערען אלע מאמרים פון כ"ק אדמו"ר שליט"א.
- (ט) יעדער חבר דארף זיך כארען צוציהען מעהר חברים פאר דער דא-זיגער הייליגער זאך.

מכתב ע"ד חתייסדות "מחזיקי בית חיינו" מחשנים הראשונות שהגיע כ"ק אדמו"ר מהורני"צ
ני"ע לארצה"ב

ב"ה.

מכתב ידידות פתחים אחד הנמצא באה"צ שלמד לפניו בחו"ה, לתלמידי
 הישיבה חו"ה ליובאוויץ בארשא.
 אל כבוד חברי הנעלים וכו' ש"י, אה מכתבכם היקר קבלתי היום, והנני
 גוזל רגעים אחדים מזמני המלא סדרות לענוות לכם, ובאמת עני' היא עמ'י
 מלהציע לכם רחשי תודתי בעד החענינותכם הסובת עמ'י, ובעד המאמץ דא"ה
 ששלחתם לי, וזפרט בעד הדברים היקרים המעוררים אה רוחי ונפשי.
 חביב'י! הנכם שואלים אחי העורני זוכר אותם הימים והלילות שלמדנו
 יחד, הגעו בעצמכם תאם יכולים לגבות ימים ולילות כאלו-? לא אאמין זאת
 גם על מי שנסוג הלאה מדרך הסלולה לנו מרכוחינו חק'י, וזפרט אני אשר בכל
 לבי ונשחתי הנני אחכם, חלא ידוע לכם כסוב שרבוה עברתי בחיים ובכל זאת
 בין הערבובי' הגדולה מעברי בחיים ותמון זכרונתי מימי ילדותי, עד כמה
 שהנני זוכר, נשאר לי הרושם תיותר חזק בחיים, שנוה לימודי בחי'ישיבה בכלל
 וחלימוד בלילות בפרט. וברגעים הפנוים כשאני מחקשר בזכרונני לימות עלום,
 עוברים וחולפים לפני באופן ציורי, מחזה אחר מחזה, רמוחים מחברי בסצב
 שונה,

הנני רואה איך שהשקדנים מחתילים להתאסף אחד אחד אחרי אכלם ארוחת
 הערב בביה החבשיל של ישיבתנו חק'י, אל הקיבוץ, (האולם הגדול בסקום
 שלומדים התלמידים הקשישים) ומעם מעם מחמלא הקיבוץ על גדותיו כסו בסדר
 היום, רק בשינוי חלזה אשר אינם רואים אה המשיגה היושב אצל שולחנו
 חקסן, וכך החל חסדר השלישי, וכשהשעון מראה השעה השנים עשר ירית כבר הגיע
 רחיתה חלימוד לידי כך שאינו ניכר כלל שזה לימוד לילה.
 גם כעה נדמה לי שהנני רואה אה כולם העלי הוראה יושבים אצל
 השולחנות חקבועים להם ולומדים בשקדנות גדולה ובמחיקות עזה לוא עכשיו
 החתילו ללמוד, הקולות מצלצלים צרוד וחרב מעם, על הפנים נראה אדמיסוח
 עיפה מלימוד 15-16 שעות יממה, רק העינים מנצנצים וניכר בהם הקורה רוח,
 חלימוד עוד מעיף בנער וחלב" עוד קמע, פרי מודים" וכדומה, גם על שולחן
 השני סקום עם לומדים החברותא השני' מבעלי הוראה, ישרים וחביבים הרגעים
 ואיש אה רעהו מורזר ומעורר, וחי השקדנות וההתלהבות, אין דבר הלילה
 גדולה, יש פנאי ליטן, חלאה יושבים החילנער-והפינסטער ומחפלים
 בחוספוח, ומביטים בלעג על הצעלי הוראה, עוד יש פנאי להוראה, ים החלמוד
 גדול ורחב, וצריכים עוד הרבה לשחוח בים הגדול הזה, לא רחוק מהם יושבים
 הציאלאסאקער-והמסאפניצער ולומדים מסכת' ז"ק בעסקות ומשוררים להם ניגון
 חלמודי מחוק ולבבי, ואצלב כדרכו, עומד לו רגעים ארוכים חקינסקער מחעק
 בקצות, רגלו עומדת על הספסל מצחו קסום שקוע במחשבות ועיניו מפיקים
 ומביעים רגשי ענו, היא הענו ושסחה הנפש מחשכלים החדים והחריפים שיגע
 ומצא,

פחאום החשמל במנורות הגדולות מחכה כולם מחעוררים כמו מהפתעה
 פחאומיה-באילו חדש הוא אצלם, ושאלה ניכרת על פניהם, כך מהר עבר הזמן
 כבר השעה 8 השני'! העולם ~~הוא~~ מחאסף בעיגול אצל החשמל החיכוני העשוי'
 זכונה עבור מחסירי לילה, והעיפים ביותר הולכים ליטן, ומזמינים להם
 חברים לעוררם משנחם, שלא ישנו ח"ו יותר מדי, שעה אחר שעה עוברת, העולם
 כולו עסוף בשינה עמוקה, על החוץ גדול החושך ועמו השקט, רק מהקיבוץ
 נשמעים ניגונים ערבים, אשר לא אחד מהולכי חשוק בשעה מאוחרת הזו נשאר
 עומד כנדחם, מחיקות והחמדה כזו, השעון כבר נראה השלישיה הרביעיה ועדין
 החסמירים לומדים בשקדנות כלא לילה ח'י,

"מאמר" שכתב סב החתן (הרה"ת ר' יוסף אברהם ז"ל קאגאן-פרידמאן) ונכתב - כאילו הוא
 מכתב מאברך "הנמצא בארה"ב" עם זכרונותיו על "הימים האלו" בישיבת תומכי תמימים
 ליובאוויטש ווארשא-אטוואצק

חנני רואה איך הקאלישער החמים המצוין עוזב בעל כרחו חגמרא, ומתחמק בקרן זויה חשיכה, ושם הוא יושב ראשו בין ידיו, רגעים ארוכים הוא שוחק ומחבונן בהעמקה עד שמחליל קריאה שמע, היכולים למסור מחוה כזו, היבין וידגיש מי שהוא רחוק מעולם וסביבה כזו, מה היא זו קריאה שמע בהחבוננות-? היכולים למסור רגשים דקים ונעלים כאלו מחשבון הנפש של חמים עובד ה' היגע בחורה וחסידות בכל לבב ונפשו, העושה חשבון צדק משנים שעברו-ומחיום שעבר, ומוצא בנפשו כי עדין אינו מסור ונחון להכחנה הפנימית כרבעי וכי עדין לא יצא ידי חובתו בעבודת ה' ולפי מצב כשרונותיו וחושיו ומחחרס וחובע מנפשו להיטיב דרכו ולהחאמץ בעבודתו, ולב רגש ימס בשמעו חניעה חרישית לבביה כזו, אשר דברים לא ישמעו, רק נהימה של קול דממה דקה, המתחמקת בקרן זויה מעין רואה, ואדרבא פסע נא כנעלך ברעש והסולה, לא חזכה לשמוע ריסוסי נפש אלו, כי חניעה פרסית נפשיה היא, וכשיעלה בידו יוחר להתחמק מעין כל רואה בקרן זויה חשיכה, נעלה ורסה או התביעה.

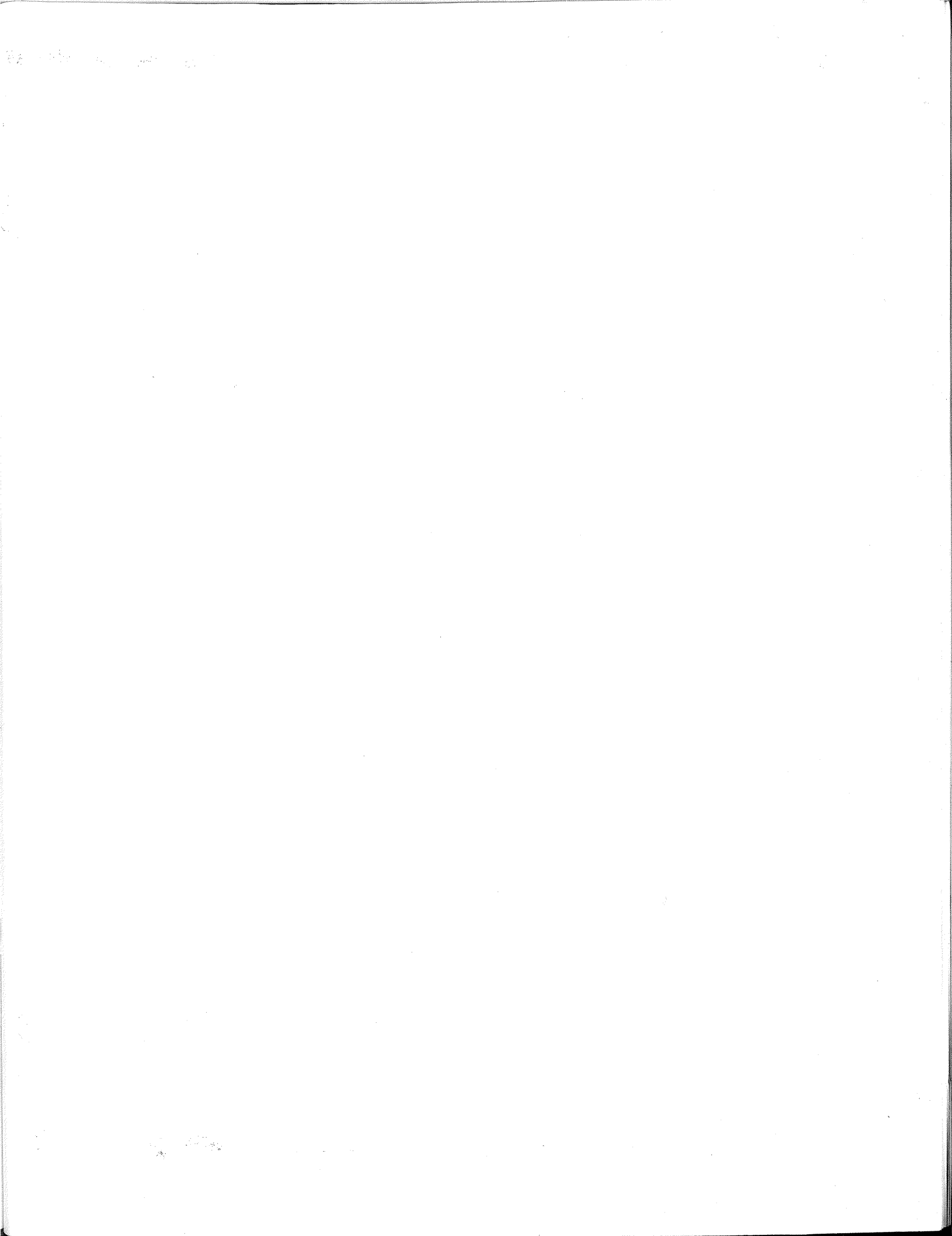
כל מי שמע פעם בחיים סרירה ונהימה זו, העולה סקרן זויה חשיכה לא ישכח זאת לעולם, חנני זוכר כמה שעות רצופות עמשהי רואה ואיני נראה, זשמעהי צבי חמרורים של הקאלישער, כחקוע היחי עומד מעצר הנשימה ושומע נהימה סהורה וצלולה.

הוא הי' הראשון שהספיר לי סבעה של ישיבתינו המיוחדת במינה, על ידו הרגשהי ספס הסתיקות האמיתית מחסידות חורה הצע"ס וחזקן חורה החב"ד בחציטי עליו נודע לי מה זאת חמים, הלמיד ישיבה חו"ח ליובאח"ץ, הסחנהו כפי הכחנה שחורנו רבותינו חק'.

לפעמים היחי רואה במצב נפלא כזה את הלאדזער מצחו החם נלחץ אל חלון הזכוכית הקרה ונותם חורש קריאה-שמע, וכשעובר מי לפניו מורים ראשו כאילו מציס סתם בחלון, עד אשר בא אל הדביקות הנפלאה שלא הרגיש איש בסביבתו, כפינוח וקרן זויה חביה עומדים וקוראים קריאה שמע בהחבוננות ואצל השולחן החיכוני עדין יושבים הסחמידים ולומדים כלי הפסק, על עלות השחר, ואינם עוזבים הקיבוץ עד שיורדים החברותא הלומדה בעלות השחר, ואמנם בשעה 5 יורדים מהעלי' (ביח הסלון של הישיבה) הסשכנים שחר רציים אנה זאנה ואומרים ברכת השחר בכחנה וסיד יושבים ולומדים זה גמרא ופוסקים וזה סעמיק מחשבחו במאמר דא"ח בענין עסוק, וכך אינו סחרוקן האולם חסיד, חכרי היקרים-? היכולים לשכוח דברים כאלו-? הלא ידוע לבס חכבי שזה קרוב לשלש שנים שהנני נשוי באה"צ וחמיד חנני עסוק בסדרת הפרנסה, אך ברעעים הפנוים כשאני ניגש אל גמרא-ספר-מאמר דא"ח וכו' עוברים וחולפים לפני, כל המחזות שקלסו במוחי בשנות לימודי בהישיבה, והכל כמו הי ניצב נגד עיני, נדמה לי חנני יושב בצד אחד השולחנות בקיבוץ ורואה אחכם כולכם,

או היכולים לשכוח המחזה הנפלאה סחפלה ש"ק איך החסימים והאברכים שי' מחבוננינים בהעמקה הדעה ומחלחבים אח"כ בדיבורי החפלה, זה סאחורי ארון הספרים, וזה בקרן זויה אחר, ידיו ראשו הכל עסוף בסליה אינך רואה צורה אדם רק גוף מקופל סחנענע מימין לשמאל ומשמאל לימין, ואוחיות פורחות, קול ערב בחנוקות שונות של ניגוני חב"ד, קול ששום היוצא סעומקא ורעותא דליצא, בנחנה ונפשי יצאה בדברי קול הסחחנן ומחבקש לפני ארון

הסרוסים, אילו פיננו מלא שירה כים, וכו' והשני נוהם במרירוח הלב אבינו
 אב הרחמן רחם עלינו, זו היא הפלה אריכתא, מחוך התעסקות וההבוננות גדולה
 להתקרב לאלקות בכחינה קרבת אלקים לי טוב,
 או היכולים לשכוח הסחוג הנהדרה קודם אמירת המאמר ש"ק בין השמשות
 היוב כבר פנה, ובאולם הישיבה הצללים מהפסמים ומכסים ואיש רעהו לא יכיר
 על יד השולחן הגדול המוכן מראש ושבים החלמידים משני הצדדים, וכחוכם
 החזור, חלמידים אחרים קשיטים חולכים אנה ואנה, וצילצול הקולות עולה
 ומחנשא, ניגוני חצ"ד הסחוקים העולים ויורדים - הדורשים - ומנקשים - הצורפים
 ומנקים, ביופי של מעלה עד אשר נגמרו הניגונים והחזור סתחיל המאמר,
 השעה כבר מאוחרת בחוץ כבר החלילו החיים של תדור הסרוד הרץ הרודף, וכאן
 קדושה השבח עודינה בחקפה החזור עומד עדין באמצע המאמר ומכאר ומסביר
 ענינים העומדים ברומו של עולם, והעולם צמופים יד על כחה ושומעים באון
 קשבה לדברי אלקים חיים,
 הכל חכל כל החיים בהישיבה כחי ניצב נגד עיני ומצלצל באזני, ולפי
 נמס בקרבי מרוב הנענועים אליכם, ומקנא אני לכם חברי החסימים, מזכרת
 אני להחצמצם לע"ע בחיזוק אהבה ואהוח שאחם מראים לי מרחוק, ואל השאלוני
 על להנא אם עודני זוכר הימים והלילות בהישיבה, לא אשכחם לנצח -!
 פ"ש לכ חברי החסימים, שילחו לי מאמרי דא"ח,
 אוהבכם י.א. איש שלום.

לזכות

החזתן התמים **לוי** שי

וזוגתו מרת **עלקא רחל** תחיו

קאגאן

לרגל נישואיהם בשנתמו"צ

ביום חמישי, י"ד תמוז

ה' תהא **שנת נפלאות דגולות**

*

נדפס ע"י הוריהם

הרה"ת ר' **יצחק מאיר** וזוגתו מרת **רחל** ומשפחתם שיחיו **קאגאן**

אוק-פארק, מישיגן

הרה"ת ר' **אפרים גרשון** וזוגתו מרת **אורית** ומשפחתם שיחיו **חודסקי**

מאנטרנאל, קנדה